

ปีที่ 49 ฉบับที่ 48 : 14 ธันวาคม 2561

Volume 49 Number 48 : December 14, 2018

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ (Outbreak Verification Summary)

ปิติกุล เสดตะปุระ, บริมาศ ศักดิ์ศิริสัมพันธ์, วัลภา ศรีสุภาพ, รุจิรา เลิศคุณาพร, รุ่งนภา ลั่นอรัญญ, รุ่งทิวา อ่อนศิลา, ปาจารย์ อักษรนิทย์, วรางคณา จันทรสข, รัฐกร ปิงกัน, ปิวรา บุญวิเศษ, ฐิติพงษ์ ยิ่งยง

ทีมตระหนักสถานการณ์ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 48 ระหว่างวันที่ 2-8 ธันวาคม 2561 ทีมตระหนักสถานการณ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคหัดเสียชีวิต จังหวัดนราธิวาส พบผู้เสียชีวิต 1 ราย เด็กชายไทย อายุ 6 ปี เรียนชั้นอนุบาล 2 อยู่หมู่ที่ 5 ตำบลช้างเผือก อำเภอจะนะ จังหวัดนราธิวาส เริ่มป่วยวันที่ 14 พฤศจิกายน 2561 ด้วยอาการไข้ วันที่ 16 พฤศจิกายน 2561 เข้ารักษาเป็นผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลจะนะ ด้วยอาการไข้ ไอ มีน้ำมูก วันที่ 24 พฤศจิกายน 2561 อาการไม่ดีขึ้น จึงเข้ารับการรักษาอีกครั้งเป็นผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลจะนะ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2561 เข้ารักษาที่โรงพยาบาลจะนะ ด้วยอาการไข้ ไอ มีน้ำมูก ตาแดง มีผื่น แรกรับอุณหภูมิกาย 39.1 องศาเซลเซียส แพทย์รักษาในแผนกผู้ป่วยใน วันที่ 28 พฤศจิกายน 2561 ผลตรวจ Measles IgM ให้ผลบวก แพทย์วินิจฉัย Measles วันที่ 29 พฤศจิกายน 2561 ผู้ป่วยมีอาการเหนื่อย ไข้สูง ผลเอกซเรย์ปอด พบ Lung Infiltration

ส่งต่อโรงพยาบาลนราธิวาส รับรักษาในแผนกผู้ป่วยหนัก (ICU) และวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 เก็บตัวอย่างเลือดส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลการตรวจ Measles IgM ให้ผลบวก ผู้ปกครองปฏิเสธการรักษาและนำผู้ป่วยกลับบ้าน วันที่ 1 ธันวาคม 2561 ช่วงป่วยผู้ป่วยเสียชีวิต ประวัติไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคหัด มีผู้สัมผัสร่วมบ้าน 14 คน และผู้สัมผัสในโรงเรียน 30 คน

2. สงสัยโรคคอตีบเสียชีวิต จังหวัดปัตตานี พบผู้เสียชีวิต 1 ราย เป็นเด็กหญิง ไทย อายุ 5 ปี อยู่ที่ตำบลบางนาวา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เริ่มป่วยวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 ด้วยไข้ ไอ มีเสมหะ หายใจเหนื่อย วันที่ 2 ธันวาคม 2561 เวลา 22.00 น. เข้ารักษาโรงพยาบาลหนองจิก แรกรับอุณหภูมิกาย 37.5 องศาเซลเซียส ชีพจร 136 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 30 ครั้งต่อนาที แพทย์วินิจฉัย Pneumonia นัดพ่นยาต่อเนื่อง วันที่ 3 ธันวาคม 2561 เวลา 07.00 น. ผู้ป่วยมารับการพ่นยา ยังมีอาการเหนื่อยหอบ

◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 48 ระหว่างวันที่ 2-8 ธันวาคม 2561	753
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 48 ระหว่างวันที่ 2-8 ธันวาคม 2561	756
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือนพฤศจิกายน 2561	761

แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยใน เวลา 16.00 น. หายใจเหนื่อยหอบมากขึ้น ปอดมีเสียง wheeze แพทย์สั่งตรวจผลความสมบูรณ์ของเลือดและใส่ท่อช่วยหายใจ เตรียมส่งต่อไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลปัตตานี และผู้ป่วยเสียชีวิตก่อนส่งตัว ขณะใส่ท่อช่วยหายใจพบแผ่นฝ้าขาวในคอทั้งสองข้าง แพทย์ส่งสไลด์โรคคอติบ เก็บตัวอย่าง Throat swab ส่งตรวจห้องปฏิบัติการที่โรงพยาบาลปัตตานี (อยู่ระหว่างตรวจทางห้องปฏิบัติการ) ผู้ป่วยมีประวัติได้รับวัคซีน BCG, HB แรกคลอด และ DTP-HB1 วันที่ 4 ธันวาคม 2561 ทีม SRRT หนองจิกลงสอบสวนและควบคุมโรคในชุมชนและโรงเรียน เก็บตัวอย่าง Throat swab ผู้สัมผัสร่วมบ้าน 5 คน (พ่อ แม่ ตา ยาย และลูกพี่ลูกน้อง) และในโรงเรียน 36 คน จ่ายยา Erythromycin ให้ผู้สัมผัสทุกราย

3. โรคไข้เลือดออกซีกเสียชีวิต จังหวัดปทุมธานี พบผู้เสียชีวิต 1 ราย เพศชาย อายุ 16 ปี BMI 30.96 อยู่หมู่ที่ 3 ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี เริ่มป่วยวันที่ 29 พฤศจิกายน 2561 ด้วยอาการไอ เจ็บคอ ปวดศีรษะ วันที่ 1 ธันวาคม 2561 เข้ารักษาโรงพยาบาลลาดหลุมแก้ว แรกรับอุณหภูมิ 37.8 องศาเซลเซียส ชีพจร 110 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 22 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 118/77 มิลลิเมตรปรอท ฟังเสียงปอดปกติ แพทย์วินิจฉัย ต่อมทอนซิลอักเสบ ให้ยา Paracetamol, Amoxicillin, Cetirizine และ Acetylcysteine และให้กลับบ้าน เวลา 18.03 น. ผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้น มีไข้ ปวดศีรษะ จึงกลับมาโรงพยาบาลลาดหลุมแก้วในวันเดียวกัน แพทย์ให้รับประทานยาเดิมและกลับบ้าน วันที่ 3 ธันวาคม 2561 ผู้ป่วยไม่ดีขึ้นกลับมารักษาที่โรงพยาบาลอีกครั้ง แรกรับอุณหภูมิ 38.5 องศาเซลเซียส ชีพจร 93 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 20 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 141/72 มิลลิเมตรปรอท ผลการตรวจความสมบูรณ์ของเลือด พบเกล็ดเลือด 197,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ฮีมาโตคริต ร้อยละ 36 เม็ดเลือดขาว 5,580 เซลล์ต่อ

ลูกบาศก์มิลลิเมตร เป็นชนิดนิวโทรฟิล ร้อยละ 73 ลิมโฟไซต์ ร้อยละ 19 Tourniquet test ให้ผลลบ แพทย์วินิจฉัย ใช้ไม่ทราบสาเหตุให้ยา Glyceryl, Chlorpheniramine และนัดติดตามอาการ วันที่ 4 ธันวาคม 2561 ผู้ป่วยมารักษาตามนัด ไม่มีอาการปวดท้อง หรืออุจจาระเป็นสีดำ รับประทานอาหารได้ปกติ แรกรับอุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส ชีพจร 99 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 20 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 118/81 มิลลิเมตรปรอท ผลการตรวจความสมบูรณ์ของเลือด พบเกล็ดเลือด 143,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ฮีมาโตคริต ร้อยละ 38 เม็ดเลือดขาว 3,310 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เป็นชนิดนิวโทรฟิล ร้อยละ 69 ลิมโฟไซต์ ร้อยละ 22 แพทย์วินิจฉัย Dengue fever ให้ผงเกลือแร่ซองและนัดติดตามอาการ วันที่ 5 ธันวาคม 2561 ผู้ป่วยมารักษาตามนัด มีอาการไข้ ปวดศีรษะ อ่อนเพลียมาก รับประทานอาหารไม่ได้ แรกรับอุณหภูมิ 38.2 องศาเซลเซียส ชีพจร 130 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 22 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 60/40 มิลลิเมตรปรอท ผลการตรวจความสมบูรณ์ของเลือด พบเกล็ดเลือด 40,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ฮีมาโตคริต ร้อยละ 50 เม็ดเลือดขาว 3,350 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เป็นชนิดนิวโทรฟิล ร้อยละ 57 ลิมโฟไซต์ ร้อยละ 25 ส่งไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลปทุมธานี ผลการตรวจ Dengue NS1 Ag ให้ผลลบ, IgM Ab ให้ผลบวก และ IgG Ab ให้ผลลบ แพทย์วินิจฉัย Dengue shock syndrome วันที่ 6 ธันวาคม 2561 ผู้ป่วยเสียชีวิต เวลา 03.08 น.

4. การประเมินความเสี่ยงของโรคชิคุนกุนยา ในปี พ.ศ. 2561 (ข้อมูลจากระบบรายงานการเฝ้าระวังโรค 506 สำนักระบาดวิทยา วันที่ 3 ธันวาคม 2561) มีรายงานพบผู้ป่วยโรคชิคุนกุนยา 1,690 ราย จาก 13 จังหวัด คิดเป็นอัตราป่วย 2.56 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบผู้ป่วยเสียชีวิต ส่วนใหญ่พบในกลุ่มอายุ 25-34 ปี (ร้อยละ 20.95) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มอายุ 15-24 ปี (ร้อยละ 18.05) และกลุ่มอายุ 35-44 ปี (ร้อยละ 16.57) ตามลำดับ สัดส่วนอาชีพที่พบผู้ป่วยสูงสุด คือ รับจ้าง (ร้อยละ 36.3) รองลงมา คือนักเรียน (ร้อยละ 28.9) และงานบ้าน (ร้อยละ 11.2) เป็นผู้ป่วยเพศชาย 644 ราย เพศหญิง 1,046 ราย คิดเป็นอัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 1: 1.62 การกระจายการเกิดโรครายภาค พบว่าภาคใต้ อัตราป่วยสูงสุด เท่ากับ 18.15 ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้ป่วย 1,679 ราย รองลงมา ได้แก่ ภาคกลาง อัตราป่วย 0.05 ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้ป่วย 8 ราย ตามลำดับ

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม-12 ธันวาคม 2561 ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ ระดับเขตและส่วนกลาง ได้รับรายงานการระบาดทั้งสิ้น 35 เหตุการณ์ จากสงขลา 15 เหตุการณ์ ปัตตานี 9 เหตุการณ์ ตรัง

คำชี้แจงการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ สำนักระบาดวิทยา ได้ดำเนินการยกเลิกการจัดพิมพ์รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา (WESR) ทางสื่อสิ่งพิมพ์ โดยมีการจัดทำในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพียงอย่างเดียว เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 โดยจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2561 เป็นต้นไป

นครราชสีมา เชียงใหม่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดละ 2 เหตุการณ์ และระยอง นราธิวาส ชลบุรี จังหวัดละ 1 เหตุการณ์

วันที่ 4 ธันวาคม 2561 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เชียงใหม่ รายงานว่า พบผู้ป่วยสงสัยติดเชื้อซิคูนกunya เพศชาย อายุ 12 ปี ภูมิลำเนาหมู่ 3 ตำบลคลองแห อำเภอกาบังใหญ่ จังหวัด สงขลา เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2561 เดินทางมาแข่งขันกีฬา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 เริ่มมีไข้ ปวดศีรษะ ปวดกระบอกตา ผื่นแดง ตาแดง และ อาเจียน วันที่ 3 ธันวาคม 2561 เข้ารับรักษาที่โรงพยาบาลมหาราช นครราชสีมา ส่งตัวอย่างเลือดตรวจที่ห้องปฏิบัติการโรงพยาบาล สันทราย วิธี RT-PCR พบสารพันธุกรรมไวรัสซิคูนกunya จาก เหตุการณ์นี้ อีกทั้งการระบาดของไวรัสซิคูนกunyaอย่างต่อเนื่องใน ภาคใต้ตอนล่าง ประกอบกับการเดินทางเข้าออกของประชากรใน พื้นที่ที่มีการระบาด อาจเป็นช่องทางให้มีการแพร่ระบาดของโรค ซิคูนกunyaในวงกว้างได้

ข้อพิจารณา

1. แจ้งเตือนในหลายพื้นที่ให้เฝ้าระวังผู้ป่วยที่มีอาการไข้ เจ็บป่วย สงสัยติดเชื้อไวรัส และเดินทางมาจากพื้นที่ที่มีรายงาน การระบาด
2. ให้ป้องกันผู้ป่วยถูกยุงกัด เพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อ
3. ส่งเสริมให้ประชาชนยึดหลัก “3 เก็บ ป้องกัน 3 โรค” คือ 1) เก็บบ้านให้สะอาด ไม่ให้มีมุมอับทึบเป็นที่เกาะพักของยุง 2) เก็บขยะ เศษภาชนะไม่ให้เปื้อนแหล่งเพาะพันธุ์ยุง และ 3) เก็บน้ำ ภาชนะใส่น้ำต้องปิดฝาให้มิดชิดป้องกันไม่ให้ยุงลายวางไข่

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 ใน ประเทศอินเดีย ข้อมูลจากเว็บไซต์ Promedmail รายงาน ณ วันที่ 4 ธันวาคม 2561 ประเทศอินเดียรายงานว่า พบผู้เสียชีวิต 2 ราย จากโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 ในโรงพยาบาลรัฐบาล ใน เมือง Coimbatore รัฐ Tamil Nadu ในช่วง 18 ชั่วโมงที่ผ่านมา ทำให้ขณะนี้เสียชีวิตถึง 20 ราย

ตามข้อมูลของโรงพยาบาล ผู้เสียชีวิตรายแรก เพศชาย อายุ 61 ปี จากเมือง Nilambur รัฐ Kerala ซึ่งอยู่ในเขตชานเมือง เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล วันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 หลังจาก

ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 ผู้ป่วย ไม่ตอบสนองต่อการรักษาและเสียชีวิตในวันที่ 1 ธันวาคม 2561 สำหรับผู้เสียชีวิตรายที่ 2 เป็นเพศชาย อายุ 65 ปี มาจากย่าน Podanur ในเมือง Coimbatore รัฐ Tamil Nadu เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2561 ผลการตรวจ ทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A/H1N1 และ เริ่มให้การรักษานับตั้งแต่วันที่ผู้ป่วยเสียชีวิต ในช่วงเย็นของวันที่ 1 ธันวาคม 2561

ขณะนี้ผู้ป่วยทั้งสิ้น 85 ราย อยู่ระหว่างการรักษาด้วย อาการไข้หลากหลายประเภท ประกอบด้วย โรคไข้หวัดใหญ่ 21 ราย ไข้เลือดออก 4 ราย และที่เหลือเป็นไข้หวัดจากไวรัส 60 ราย

2. สถานการณ์โรคไข้เหลืองในสาธารณรัฐเซาท์ซูดาน

เว็บไซต์ Cidrap รายงาน ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2561 จาก รายงานประจำสัปดาห์ขององค์การอนามัยโลก ภูมิภาคแอฟริกา กล่าวถึง เจ้าหน้าที่สาธารณสุขรัฐเซาท์ซูดาน รายงานพบการระบาดของ โรคไข้เหลืองในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศใกล้เคียงกับแนว พรมแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (DRC)

ขณะนี้พบผู้ป่วยเพศชาย อายุ 25 ปี จากเมือง Nzara ใน รัฐ Gbudue ได้รับการวินิจฉัยเป็นโรคไข้เหลือง ในช่วงแรกผู้ป่วย ถูกสงสัยว่าป่วยด้วยโรคอีโบล่า เนื่องจากมีประวัติเพิ่งเดินทางไปยัง สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (DRC) ซึ่งขณะนี้กำลังมี สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอีโบล่าที่ใหญ่เป็นอันดับสองใน ประวัติศาสตร์ โดยผลการตรวจหาเชื้อไวรัสอีโบล่าของผู้ป่วยรายนี้ ให้ผลเป็นลบ แต่ผลการตรวจหาเชื้อไวรัสไข้เหลืองให้ผลเป็นบวก กระทรวงสาธารณสุขสาธารณรัฐเซาท์ซูดานจึงได้ประกาศการ ระบาดของโรคไข้เหลืองเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2561

องค์การอนามัยโลก (WHO) กล่าวว่า พื้นที่ที่มีการแพร่ ระบาดของโรคไข้เหลือง เป็นพื้นที่เขตชนบทและตั้งอยู่ใกล้กับแนว พรมแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (DRC) ที่ซึ่ง ผู้ป่วยได้เดินทางไปก่อนที่จะมีอาการป่วย และสาธารณรัฐเซาท์ ซูดานมีรายงานการฉีดวัคซีนโรคไข้เหลืองครั้งล่าสุดในปี พ.ศ. 2546 ในรัฐ Imatong การระบาดครั้งนี้พบผู้ป่วย 178 ราย เสียชีวิต 27 ราย ซึ่งปัจจุบันนี้สาธารณรัฐเซาท์ซูดานยังไม่ได้นำ วัคซีนโรคไข้เหลืองเข้ามาอยู่ในโปรแกรมการส่งเสริมภูมิคุ้มกัน โรคของประเทศ